

Møtenr. 3315, 17. august 2016, Bedriftsbesøk; omvisning Ringerike kraftstasjon

Referent: Knut Tolpinrud

Denne kvelden var vi 33 medlemmer som møttes utenfor den eldste kraftstasjonen. Det var Svein Jørgensen som var ansvarlig for bedriftsbesøket og presidenten ønsket alle velkommen.

«Vikaren til vikaren» Helge Bergstrøm ønsket oss velkommen. Han fortalte om Kraftstasjonens historie som gikk helt tilbake til 1895, og den ble bygget av Edvard Lloyd som trengte strøm til treforedling, (han var av samme familie som også hadde Lloyd forsikring).

Hønefoss fikk, i 1895 gatelys, som en av de første byene i Nord Europa. I denne perioden, ble det bygget mange kraftverk i distriktet (1897 Kvernfold på Sokna – deretter Ing. Berg på Sokna, Jaklefoss, Amundfoss og Nærstad Gård). I 1912 ble også Åsa kraftstasjon bygget ut og denne fikk vann fra Damtjern. Denne kraftstasjonen fremdeles i full drift.

Deretter gikk vi gjennom den eldste kraftstasjonen, som virket vel bevart.

Så vandret vi til stasjon nr. 2 hvor det ble montert 2 nye turbiner, som var av en mer effektiv type enn de som var i Hall 1. De to turbinene ble bygget med 12 års mellomrom. Det var Hønefoss Kommune som kjøpte fallrettighetene, og den var klar til produksjon i 1921.

I 1933 ble det stor konkurranse på kraftmarkedet. Hønefoss Kommune gikk bankerot, og kraftstasjonen ble drevet av et bostyre frem til 1937, da den ble refinansiert. Denne stasjonen kunne produsere opp til 84 GW, mens den i dag kun kan produsere 10 GW og den brukes nå mest når det er flom. At den produserer så mye mindre kraft skyldes at kraften går via den nye kraftstasjonen.

I 1964 ble det kommunesammenslåing, og kraftstasjonen skulle dekke et større område. Det førte til en ny giv for Ringeriks Kraft, da det ble ansatt ny direktør, Vincent Gåserud. Han foretok mange oppkjøp, samt at det ble fokusert på oppgradering av de eksisterende anleggene. Så i 2015 var totalproduksjonen oppe i 456 GW.

Ringerikskraft, har en markedsandel på ca. 75% i distriktet. De har også fokus på andre områder, bl.a. er de landsledende på bytting av nye strømmålere, og har en ordresreserve på 600 000 strømmålere, som skal byttes over hele landet. De er også store på montering og vedlikehold av gatelys, bl.a. skiftes det ut til LED pærer i gatelysarmaturer. Noe som gir stor strømbesparelse. Ringeriks-Kraft AS, er også medeier i Øya utbyggingen (19 %) sammen med Tronrud Gruppen.

Så beveget vi oss til Stasjon 3, som var ferdig i 1978. Denne stasjonen har en «slukeevne på 120 m/s årlig produksjon 135 mill Kw, som er nok til 7000 husstander. Fossen har et fall på 22 m. Det er bygget mye ned i fjellet, og det er et tankekors at fra topp til bunn er kraftstasjonen hele 2 m høyere enn kornsiloen.

10 % av vannmengden går til «pyntevann», dvs. at det går vannføring i fossen på bestemte tidsrom i forbindelse med turistsesongen. Det er vann i fossen fra kl. 10-20 i juni juli august. Vi fikk se mye av utstyret, og fikk en gjennomgang av virkemåten. Et eksempel er hvor viktig det er at hovedakslingen til turbinen er avbalansert. Dette ble bevist, med at et kronestykke kunne stå vertikalt på turbinen når den gikk uten å velte.

Deretter ble Helge Bergstrøm takket for omvisningen av presidenten som presiserte at Helge Bergstrøm, var meget kunnskapsrik, og hadde gode fortellerevner. Han fikk den tradisjonsrike rødvinflasken som «betaling».

Så gikk vi sammen ned forbi fossen, og vi så på Oppgangssaga som ble gitt i gave fra Hønefoss Sparebank til byjubileet. Den stod opprinnelig på broen, men ble flyttet inn i fossen siden plasseringen bl.a. førte til at fortauet ble veldig glatt. Arbeidet med flytting ble utført av Rotaryklubbene på Hønefoss sammen med forsvaret.

Deretter gikk vi ned til bropillarene, hvor vi møtte kunstneren Børge Brekke. Han har dekorert flere av brokollene ved Gladtsvedt, og det var en positiv opplevelse. Deretter var kveldens møte slutt.

